

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

3. søndag i åpenbaringstiden – 22. januar 2017

Prekentekest: Joh 2,1-11

Lesetekst I: 1 Mos 1,26-31

Lesetekst II: Åp 21, 1-6

Vann, vin, villighet

Evangelisten Johannes

Siden de ble skrevet et sted mellom år 90-100 e. Kr., er tekstene fra den jødiske fiskersønnen Johannes noen av tidenes mest leste og har vært gjenstand for massiv forskning og granskning. Johannes blir omtalt som kjærlighetens apostel, og tekstene hans er vakre, dype og underlige. Gjennom dem blir vi kjent med Herren Jesus, og vi blir utrustet til tjeneste for og med han.

Et omfattende og vanskelig spørsmål å svare på er: *Hvorfor skrev han?* Et svar finner vi i Joh.20,30-31, helt mot slutten av evangeliet. Johannes skriver at mange andre tegn og fortellinger kunne vært nedtegnet, men disse som nå er gjengitt, er valgt for at vi skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn, og ved troen ha liv i hans navn.

Hensikt

Slik har fortellingene en virkningshensikt. De skal virke overbevisning, slik at mennesker ser at den jødiske mannen fra byen Nasaret nord i Israel, i sannhet er den Messias som hele Skriften vitner om. Messias er også Guds Sønn, og dermed av samme vesen som Far (Joh.10,30). Slik Far har liv i seg selv, har også Sønnen liv i seg selv (Joh.5,26). Han er den evige veldige Gud. Johannes forteller også flere steder hvordan Jesus selv bruker den guddommelige betegnelsen *Jeg er* om seg selv, slik Herren presenterte seg for Moses i den brennende busken (2.Mos 3,14). Det er også viktig for Johannes å fortelle at Gud er blitt menneske i Jesus fra Nasaret (Joh.1,14). Menneske og Gud i ett. Sann Gud og sant menneske. Jødene kjente godt til Guds herlighet, den som hadde fylt tempelet slik at prestene ikke kunne gå inn å gjøre tjeneste (2.Krøn 7,2). Johannes skriver nå at Guds herlighet er fullt og helt tilstede i Jesus (Joh.1,14). Jesus er Guds herlighet, og har vist oss Guds herlighet. Den som ser Jesus Messias, ser Guds herlighet.

Til dagen:

Den liturgiske fargen i denne delen av kirkeåret er skal symbolisere vekst og livskraft. I dagens tekst ser vi hvordan Jesus inviterer og befaler vanlige mennesker til å være delaktig i et guddommelig tegn. Også vi inviteres til vekst og ny livskraft, idet vi ser at Herren vil inviterer oss inn og med i sitt store misjonsoppdrag i verden.

Messianske tegn

Det hebraiske ordet *Messias* betyr *den salvende* (Joh.1,41). Opprinnelig er dette tittelen til kongen, som i Israel ble innviet til sin stilling ved salvelse. I jødedommen ble Messias det viktigste navnet på frelseskongen som skulle komme. Johannes bruker begrepet *sēmeíon*, som betyr *tegn* eller

merke, når han forteller fram Jesus som Messias. Det gjelder også teksten i Joh.2. Dette var et første tegn Jesus gjorde, og skal vise oss at Jesus er frelseskongen Messias. For hvem, foruten Gud, kan gjøre vann til vin? I det øyeblikket vanlig vann omskapes til vin, skjer det en guddommelig handling.

Han som vil og kan

Det siste verset i dagens tekst kan gi oss en god innfallsvinkel. Her skriver Johannes at dette er det første tegnet Jesus gjorde, og at han denne dagen *åpenbarte sin herlighet, og disiplene hans trodde på ham*. Tegnet viser Jesus som den suverene skaper og hersker av den materielle verden, samtidig er han den nådefulle og omsorgsfulle. Han hadde ikke behøvd å gripe inn. Likevel gjør han det. For denne dagen holdt det på å skje noe ytterst pinlig. Det var vertskapet oppgave å sørge for at det var tilstrekkelig med vin i bryllup. Beregningene hadde slått feil, og pinligheten stod for døren. Maria, Jesu mor, som selv var gjest, oppsøker da Jesus. Selv om han enda ikke hadde gjort noe tegn, går hun til ham i tro på at han *kan* og *vil* hjelpe. Hun sier til tjenerne «*Det han sier til dere, skal dere gjøre*».

Maria viser en forbilledlig tro. Hun må ha trodd at Jesus *kunne* utføre det umulige, samtidig som hun må ha trodd at han *ville*. Peter, som også var tilstede i dette bryllupet, oppfordrer oss til å kaste alle våre bekymringer og problemer på Jesus, for han har omsorg for oss (1.Pet 5,7). Det er ikke alltid disse to verbene samstemmer i vår urettferdige verden. Nesten alle jordens ressurser brukes av noen få prosent av verdens befolkning. Det er urettferdig. Samtidig er det også slik at mennesker og folkegrupper enda ikke har hørt evangeliet. Det er også urettferdig.

Å flytte vann

Hva er lettest – å flytte vann eller å gjøre vann til vin? Tegnet Jesus gjør er guddommelig, og samtidig inviteres vanlige mennesker til å være delaktige. Det stod seks vannkar av stein der, som hadde en viktig rolle i det jødiske hushold. Ingen spiste uten å vaske hendene først (Mark 7,3). Nå ber Jesus tjenerne flytte vann, slik at vannkarene blir fylt opp.

Jesus kunne ha flyttet vannet selv, men velger å bruke mennesker. Han inviterer dem med inn i det guddommelige. De kunne flytte vann. Spørsmålet nå er om de er villige. For de kunne protestert. I tro og i lydighet flytter de likevel vannet, slik Jesus har befalt dem til å gjøre. I teksten utvikler det seg på den måten et samspill mellom Jesus og tjenerne. De flytter vann, Jesus gjør det guddommelige. Det er kun han som kan skape vin utav vann. Samtidig velger han å bruke mennesker.

Slik Jesus befalte tjenerne å flytte vann, befaler han oss til å gå å gjøre alle folkeslag til disipler (Matt 28,18-20). Misjon er på mange måter et samspill mellom Gud og mennesker. Vi inviteres og befales til å være med. Til å stå opp mot urett, kjempe for det gode og dele evangeliet med de som enda ikke har hørt. I dette samspillet kan verden få se Guds herlighet, en herlighet den enbårne har fra Far, full av nåde og sannhet. Gjennom misjon får stadig flere mennesker og folkegrupper tro at Jesus er Messias, og ved troen ha liv. La evangelietekstene skape vekst og livskraft i våre liv – slik at vi som *Peter, Johannes og Maria gjorde før, da de delte ut sin glede, skal vi gå fra dør til dør. Og når Ordets nøkler åpner en lukket hjertegrind, går vi et skritt til siden slik at Jesus slipper inn* (fra tredje vers i N13 697).

Salmevalg:

Der det nye livet lever (N13 697)

Din rikssak Jesus være skal (N13 691)

Guds Sønn steg ned å tjene (N13 668)

Da jeg trengte en neste, var du der (N13 671)

Fra åpenbaringstidens salmer: *Kristus er verden lys, han og ingen annen* (N13 101)

Vegard F. Soltveit

Historiker, kristendomsviter og assisterende generalsekretær Den Norske Israelsmisjon

vegard@israelsmisjonen.no